

กิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

**Activities of 5S Relating to the Effectiveness of Learning and Teaching of
Primary Schools in Moung District, Prachaup Khiri Khan Province**

ณัฐวุฒิ สารศรี
Nuttawut Sasri

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Education Thesis in Industrial Technology
Phetchaburi Rajabhat University

2549

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ISBN 974-7168-29-4

ชื่อวิทยานิพนธ์ กิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ผู้วิจัย นายณัฐวุฒิ สรรศรี
สาขาวิชา เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (การบริหารงานอุตสาหกรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

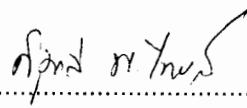
ลงนาม ที่ ใบ/๖ ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุมาลี พงศ์ดิยะไพบูลย์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา ทองนิล)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูลย์ ประสมศรี)

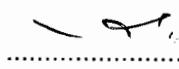
คณะกรรมการสอบ

 ประธานกรรมการ
(ว่าที่ร้อยตรี ดร.ทองเหมะ จำปาเงิน)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุมาลี พงศ์ดิยะไพบูลย์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา ทองนิล)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูลย์ ประสมศรี)

 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(นายจำลอง นนท์พล)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทัย ผ่องรัตน์)
คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย บุตรลับ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ กิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัย นายณัฐุณิ สารศรี สาขาวิชา เทคโนโลยี อุตสาหกรรม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง 2. เพื่อศึกษากิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และครูสอนโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง ปีการศึกษา 2548 จำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษาใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูสอนโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนมี การปฏิบัติในระดับมาก ระดับการปฏิบัติกิจกรรม 5 ส ที่มีระดับการปฏิบัติระดับสูงสุด 5 กิจกรรมแรก คือ ลำดับที่หนึ่งกิจกรรมด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ลำดับที่สองคือ กิจกรรมด้านอาคารสถานที่ ลำดับที่สามคือ กิจกรรมด้านวัสดุอุปกรณ์ ลำดับที่สี่คือ กิจกรรมด้านการบริหารงานวิชาการ และ ลำดับสุดท้ายคือ กิจกรรมด้านบุคลากร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันสูง ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นรายคู่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าสูงสุดคือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่เกี่ยวกับด้านบุคลากร กับความชัดเจนของแผนปฏิบัติงาน รองลงมาคือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับ ความพร้อมของโรงเรียนในการติดตามผลการดำเนินการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุด คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการบริหารงานวิชาการกับกิจกรรมการดำเนินงาน เพื่อดิดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

Thesis Title : Activities of 5S Relating to the Effectiveness of Learning and Teaching of Primary Schools in Moun District, Prachaup Khiri Khan Province. **Researcher :** Mr. Nuttawut Sasri
Major : Industrial Technology **Year :** 2006

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinion about the performance of 5S activities in primary school of Moun district, Prachaup Khiri Province 2) to study the relationship between 5S activities and the effectiveness of learning and teaching of these primary school. The sample groups in this research were 230 school administrators and teachers. The instrument used to collect the data was the questionnaire ($r = 0.98$). The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Coefficient.

The research findings were as following :

1. The overview of the opinions of the school administrators and teachers in the primary school in Moun district about the 5S activities was at high level. The 5 activities which were ranked in high level corresponding to 5S activities were : the first was the activities relating to school environment, the second was the activities relating to school buildings, the third one was learning and teaching materials, the fourth was the activities relating to academic administration and the last one was the activities relating to human resource management.

2. The relationship between 5S actives and the effectiveness of learning and teaching was significant highly positive correlation. Considering into the pairs of activities which had high correlation coefficient, the highest correlation coefficient was the correlation between the activities relating to human resouse and the clear - cut of school action plan, the second one was the relationship between the activities relating to academic administration and school readiness to keep on the activities. The lowest correlation coefficient was the correlation coefficient between the activities relating to academic administration and the activities relating to the monitoring of the school action plan.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. สุมาลี พงศ์ดิยะไพบูลย์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา ทองนิล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ ประสบศรี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้คำชี้แนะศึกษาเพิ่มเติมจนทำให้เกิดความกระจักรดเจน ในหลายประเด็น ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด คำแนะนำแก่ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และครุภู่สอนในโรงเรียนประmomศึกษาอำเภอ เมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำจังหวัดเชียงใหม่และเพชรบุรี เขต 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา นายธีรศักดิ์ สารศรี มารดา นางณอนม สารศรี และ ทุกคนในครอบครัวสารศรี ที่เป็นกำลังใจให้การสนับสนุน ช่วยเหลือต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ เริ่มต้นจนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ณัฐวุฒิ สารศรี
ธันวาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัสดุประสงค์การวิจัย.....	4
ปัญหาการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ทฤษฎีแนวคิดในการดำเนินกิจกรรม 5 ส.....	8
ทฤษฎีแนวคิดประสิทธิภาพการทำงาน.....	26
ทฤษฎีแนวคิดการพัฒนาบุคลากร.....	32
การดำเนินแนวทางการใช้กิจกรรม 5 ส ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 4.1 ภูมิหลังผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58

ตอนที่ 4.2 รูปแบบกิจกรรม 5 ส ด้านต่างๆ ของโรงเรียนประถมศึกษา	
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจวบคีรีขันธ์.....	61
ตอนที่ 4.3 รูปแบบกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียน	
การสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด	
ปราจวบคีรีขันธ์.....	67
ตอนที่ 4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับ	
ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา	
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจวบคีรีขันธ์.....	68
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	89
ประวัติผู้วิจัย.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แบบฟอร์มการตรวจให้คะแนน 5 ส ภายใต้ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	48
2.2 แบบฟอร์มการรายงานผลการตรวจพื้นที่ 5 ส ภายใต้ในโรงเรียน.....	49
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	58
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	59
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	59
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง.....	60
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติ.....	60
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวม.....	61
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอาคารสถานที่.....	62
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบุคลากร.....	63
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการบริหารงานวิชาการ.....	64
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวัสดุอุปกรณ์.....	65
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน.....	66
4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	67
4.13 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมและรายด้าน.....	69
4.14 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	70

4.15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ปราจวบคีรีขันธ์.....	71
4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม 5 ส กับประสิทธิภาพ การจัดการ เรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจวบคีรีขันธ์..	72

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1 ลักษณะสำคัญของกิจกรรม 5 ส.....	21
2.2 วงจรการบริการการจัดการ Management Cycle.....	22
2.3 3 ขั้นตอนสำคัญ และเป้าหมายกิจกรรม 5 ส.....	25
2.4 โครงสร้างการบริหารกิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนประถมศึกษา.....	47